

# گريی كازمی لای گرووپه چه كدارهكان

10-11-2021

**نووسه رهكان**

ناوهندی لیکۆلینهوهی رووداو

**كورته :** له دواى ههولئى تيرۆركردنى مستهفا كازمى له رینگای هيرشى درۆن بۆ سهه مالهكهى، پهيوهندی گرژى مستهفا كازمى، سهروكوهزيران و گرووپه وهلائييهكان پيى نايه قوناخيكى نوئ له ئالۆزى و پيكداهه لپزان. هههچهنده ئيستا هاوپهيمانى فهتخ و گرووپه چه كداره شيعهكان

لەدوای هەوڵی تیرۆرکردنی مستەفا کازمی لەرێگای هێرشێی درۆن بۆ سەر مالهەکی، پەيوەندی گرژی مستەفا کازمی، سەرۆکوەزیران و گرووپە وەلانییەکان پێی نایە مۆناخێکی نوێ لە ئالۆزی و پێکدا هەلپژان. هەرچەندە ئیستا هاوپەیمانی فەتح و گرووپە چەکدارە شیعەکان، کازمی بە هۆکاری سەرەکی پاشەکشەیی بەرچاوی کورسییەکانیان دەزانن، بەلام بێزاری و تورپیی ئەوان لە ناوبراو تەنیا بۆ هەلپژاردنی 10 ی تشرین ناگەرێتەو، راستە لە سایە و یلاپەتە 15 مانگییەکی کازمیدا کورسییەکانی فەتح (بەلە سیاسییەکانی حەشد) لە 47 کورسییەو دابەزی بۆ 17 کورسی، کەتیبەکانی حیزبۆللاش تەنیا یەک کورسییان بۆ مسۆگەر کرا، بەلام سەرەتای بەریەککەوتن لەگەڵ کازمی، بەر لەوەرگرتنی پۆستەکەبەتی و لەوکاتەو دەست پێدەکات تۆمەتبارکرا بە هاوکاریکردنی ئەمەریکییەکان لە کوشتنی ژەنەرالی قاسمی سلیمانی و ئەواوکەرە عێراقییەکە؛ ئەبو مەهدی موهەندیس (کانونی دووهمی 2020).

سەرەتا کازمی وەک رۆژنامەفان، توێژەر و ئەرشیفیست کاری کردوو، یەکەمجار لە رێگای عەبادییەو هاتوووەتە ریزی بەرپرسیانی حکومەتی عێراق و سەرۆکایەتی دەزگای هەوالگری وەرگرتوو (2016)، جگە لەوەی کازمی برای بەکێک لە هاوئەزواکانی حەیدەر عەبادییە (صبح مشتت)، هەردووکیان لەسەر ئەو بەرەبە ئەژمارن کە پێی دەگوترێت "میانزەوی شیعی" و پەيوەندی باشیان لەگەڵ وڵاتانی رۆژئاوا بەتایبەت ئەمەریکا و بەریتانیا هەیە، لە سالیانی شەری داعش و دواتر (2016\_2020) کازمی تۆپێک پەيوەندی لەگەڵ ئەو جەمسەرانی ناوچەکە دروستکردوو کە مایە بێزارین بۆ گرووپە چەکدارەکانی شوپنکەوتە ئێران، زۆر هاوئەزواکانی لەگەڵ بن سەلمانی شازادەیی جینشینیی سعودیە مامەلە دەکات. هەرۆهە، تاوێکو رادەیی تۆمەتبارکردن بە کارکردن بۆ بنەمالەیی حوکمرانی ئیمارات، نزیکە لە ئەبوزەبیبەو، دۆستایەتی تاییبەتی لەگەڵ سیسی سەرۆکی میسر و شا عەبدوللای پادشای ئوردن هەیە، بایدن دەرگای کۆشکی سپی بۆ کردوو و ریزیکی شاهانەیی لەخۆی و شانەکەیی گرت (تەمموزی 2021)، لە کاتیکی ئەمە بۆ عادل عەبدولمەهدی پەسەندکراوی گرووپە چەکدارەکان نەکرا و لە ویلاپەتە یەک سالییەکەیدا بانگهێشت نەکرا بۆ دیداری سەرۆکی ئەمەریکا، پاپای هینایە عێراقەو، شیخی ئەزەری بانگهێشت کردوو، ئەم پەيوەندییە کازمی هەمیشە مایە ترس و دلەخورتی و بێزارین بۆ ئەو بەرەبە پێیانوایە عێراق جگە لە ئێران نابێت هیچ پەيوەندی و رووگەبەکی دیکەیی ستراتژیی درێژخایەنی هەبێت.

جگە لە ناکۆکی لەسەر شوناسی دەولەت و پەيوەندییە دەرهەکییەکانی عێراق، کازمی چەند جارێک چوووەتە رووبەرۆبووونەو دەستەو یەخە لەگەڵ گرووپە چەکدارەکان، لە حوزەیرانی 2020، گرووپێک چەکداریی حیزبۆللا دەستگیرکرد بە تۆمەتی موشەک هاویشتن بۆ ناوچەیی سەوز، هەرچەندە لەم هەنگاویدا سەرکەوتوو نەبوو بەوپییەیی دواتر لە ژێر گوشار و گەمارۆی ناوچەیی سەوز ناچاربوو بەوێی ئازادیان بکات، بەلام ئەمە بازدا نێکی گەورەبوو بەسەر سیاسەتی عەبادی و عەبدولمەهدی لە مامەلەکردن لەگەڵ چەکدارەکان، یەکەمیان (2014\_2018) لەبەر ئەوەی لە شەری داعشدا بوو. هەرۆهە، وەک سەرکردەیی حیزبی دەعوە پەيوەست بوو بە هاوکییەیی ئیسلامی سیاسی شیعەو، زیاتر هەلکردنی لەگەڵ میلیشیاکاندا هەلپژارد و لە کۆتاییەکانی ویلاپەتەکەشی هەندێک هەلمەتی راگەیانندی دژ بەسەرکردەکانیان کرد، کەچی دواتر تا ئاستی هاوپەیمانی لییان نێکی بوووەو و لیستیکی هاوبەشی شکستخواردوو یان بۆ هەلپژاردنی 2018 راگەیاندا؛ هەرچی عادل عەبدولمەهدی، سەردەمەکەیی بە بەهاری میلیشیاکان لە قەلەم دەدرێت چونکە لە بن دەستی ئەووەو جگە لە دەستخستنی بودجە و شەریعیەت، لە بن دەستی ئەووەو گرووپە چەکدارەکان کەوتنە کوشتاری خۆپیشاندەران (تشرینی 2019).

لەپاش حیزبۆللا کازمی لە کۆتایی سالی رابردوو، لەگەڵ بزوتنەوێ عەساییی قەیس خەزەلی تیکگرا بەهۆی ئەوەی کادریکی بالایی سەربازی ئەم بزوتنەوێیە بەتۆمەتی هێرش بۆسەر ناوچەیی سەوز دەستگیرکرد، گرژی نیوان عەسایب و حکومەت گەیشتە بلۆکردنەوێ هیزی هەردوولا لە هەندێک گەپەکی بەغدا، چەند مانگیک پاش ئەوەش فەرماندەیی لیوای "الطفوف"، قاسم موسلیحی بەتۆمەتی کوشتنی چالاگانان ئیهاب وەزەنی، دەستگیرکرد (ئایاری 2021)، ئەمەش دەرگای کردوو بۆ ئەگەری بەریەککەوتنی گەورە ناوچەیی سەوزی بەغدا و مانۆری سەربازی رەبوعوللا لە نێکی سەرۆکایەتی حکومەت، بەر لە هێرشێی سەر مانی سەرۆکوەزیرانی ئەمە بەگەورەترین پشیلی شکۆی دەولەت ئامازەیی بۆ دەکرا.

لەو سال و چەند مانگی کازمی سەرۆکوەزیران بوو، زۆرجار میلیشیاکانی تورپەو بیتاقەت بوون لە هەنگاوەکانی و هەستیان بەئارامی نەکردوو لەگەڵی، کەلکی لە دۆخی پاش قاسم سلیمانی وەرگرتوو، بۆ دروستکردنی پرد لەگەڵ بالی ئیتلاعات لە ئێران، شوناسی

بكوژانى رۇژنامەوان ئەحمەد عەبدولسەمەد و سەفا سەراي ھاوكارى و ھەروەھا توۋزەر ھېشام ئەلھاشمى ئاشكرا كىرد كە سەرجميان لىنكىيان لەگەل گرووپە چەكدارەكان ھەبوو، جاران ئەم تاوانانە بېدەنگىيان لى دەكرا و چەكدارەكان پېيان وابوو دەولەت لەوہ لاوازترە ئەم نھىيىانەي ئەوان بخاتە بەردەست ميدياكان و لەبەرچاوى خەلك و دنياش ھىندە ئىجراج و پەرگىر و ناچار بە روونكردەنەوہ و رەتكردنەوہيان بكات.

ئىستا، گرووپەكانى ھەشد و لەگەل ئەوانىشدا نورى مالىكى ھەموو قورساىي خۇيان خستووہتەسەر ئەوہى رىگە نەدەن كازمى بېتەوہ بە سەرۆكۆھزىران، مالىكى بەدواي دەسكەوتى خۇي دەگەرپىت و سياسىيەكى بەناوبانگە لە لەمپەر دروستكردن بۇ ئەوانەي ناچنە عەقلىيەوہ، بەلام ھەشد و حىزبوللا پېيان وابە ئەگەر 15 مانگى كازمى درىژ بېتەوہ بۇ چوارسالى داھاتوو ئەوہ بە پالپىشتى سەدر و ولاتانى دەرەوہ، بەتەواوى كار لەسەر بەرتەسكردنەوہى پىگە و ھەژموونى ھەشدى وەلاى دەكات، تەنانەت ئەوہ زۇر باوہ كە دەللىن ھادى عامرى سەرۆكى فەتھ و تووېتەي "بەسەدرىيەكى پەتى رازى دەبم بېتە سەرۆكۆھزىران، بەلام بە كازمى نا"، لەپاش گرزىيەكانى ھەينى رابردووش لە ناوچەي سەوز ئەبو ئالائى وەلاىي ئەمىندارى كەتتېيەكانى سەيدولشووہەدا، لە توپتېكدا جەختى كردهوہ ناھىلن كازمى نەك سەرۆكۆھزىران بەلكو پۇستى سەرۆكى دەزگاي ھەوالگىرى - ش وەربگرتتەوہ، بەدواي ئەوہشدا قەيس خەزەلى ئەمىندارى عەسايب بە سىفەتى "شروگىيەكى رەسەن" كۆمەلېك ھەپەشەي توندى لە گرتەبەكى شىديوپىدا بۇ رەوانەكرد و سوپىندى خوارد جىبەجىيان بكات.

جگە لەمانەش لە بەرچاوى وەلاىيەكان، لەپىشت كازمىيەوہ تارمايى سەدر ئامادەبىيەكى گەورەي ھەيە، ئەوېش كە ئىستا بووہتە بەكەم (74 كورسى)، دنياپەك كىشەي كەلەكەبووى لەگەل بالە چەكدارە ئىرانىيەكان ھەيە، بەشېك لەوان لە بن عەباكەي خۇبەوہ ھاتوونەتە دەرەوہ و جىابوونەوہكانيان بووہ بە كىشەيەكى كەسپىتى، بەشېكى تريان شەرى دەسەلات و كارىگەرىي لەگەلدا دەكەن و تېكەل بە ھەستى عىراجىتى و پاشكۆيەتى ئىرانىش بووہ، لەم كىشەمەكىشەدا كازمى بە ئاشكرا لەبەرەي سەدرە و بەئاشكرا گوتوويەتى "سەيد موقتەدا رىبەرى موقاوەمەيە بە عىنادىي ئەوانەي نكولى دەكەن"، لەپاش ھىرشكردنە سەر كازمىش سەدر بەكەم كەس بوو پەيوەندى پىوہكرد و توپتى بۇكرد، بەم پىيەش بەشېك لە كەين و بەينى ئىوان كازمى و چەكدارەكان شەرى پىشت پەردەي سەدر و وەلاىيەكانە لە رىگاي وەكالەتەوہ.